

Szár az Miklós György

ANNA

Egy Buda környéki faluban járunk, a mozi és a helyi érdekű vasút végállomásának épülete közt terebélyesedő hatalmas térségen. A talaj itt esőben sártengerré válik, aszályos időben pedig a székérekerek és traktorgumik által felgyúrt sár csontkeményre szikad, csipkés szegélyű árkok marsbéli tájává változtatva a teret. Június vége van, vasárnap kora délelőtt, hársfaillatú szél fúj a szántóföldek és a halastavak felől, az égen fehér bölénycsorda vonul méltóságteljesen kelet felé. A mozi előtt egy fiú ácsorog, elmerülten bámulja a poros kirakatba helyezett képeket: fehér füstöt okádó mozdony... vasúti töltés mellett vágató lovasok... gözölgő dézsában fürdőző gyönyörű nő, szeme ragyog, bőre fénylik, mellét diszkrét hab takarja... A negyedik képen puskás férfi hajol egy porban elterülő hulla fölé. A *Rio Lobo* című westernt vetítik.

Ennyi biztos. Minden más találgatás. A fiú szerelmes. Vagy csak azt hiszi. A lányt Annának hívják. Szép lány. Feltűnően szép. Ez is biztos: nem csak a fiú látja annak. Innen nézve egyidősek, a lány talán nyolc-tíz hónappal idősebb. A fiú, ha vele van, vagy ha rá gondol, elkomolyodik. Semmit sem ért, még azt sem, hogy semmit sem ért. Három hete, talán négy, hogy megszólította. Most mégsem rá gondol. A porban heverő hulláról eszébe jut egy tíz évvel korábbi délelőtt. Ez is találgatás: hogyan is lehetne biztos tudásunk arról, hogy mire gondol. Elmereng. A fiataloknak tíz év nagy idő. Az édesanyjával sétálni indultak, és itt kötöttek ki, a mozinál. Sütött a nap, ahogy évezredek óta, és futottak a felhők. A kirakat magasan volt neki, ezért anyja felvette a karjára, úgy nézegették a képeket. ...égő gyertyák közt, ravatalon fekvő szakállas férfi... vágató huszárok... gyönyörű nő dekoltált báli ruhában... Hazaindultak, és az akkor még kisfiú megkérdezte az anyjától: „Mit csinált az a fekvő bácsi a képen?” Anyja azt felelte: „Meghalt.” Ahogy lépegetett, a kisfiú érezte a talpa alatt a sár kemény éleit. Elgondolkodott. Tudta a választ, kétsége sem volt fölé, mégis meg kellett kérdeznie: „De te soha nem halsz meg, ugye?” A válasz úgy érte, mintha megmozdult volna a föld. „Egyszer mindenki meghal. Én is.” Elengedte

anyja kezét, és bömbölni kezdett. „Az nagyon soká lesz – guggolt le hozzá az anyja. – Olyan soká, hogy talán sosem jön el.” Magához ölelte volna, de a kisfiú ellökte.

Elhiszik nekem, ha azt mondom, hogy az a kölyök tudta, hogy az édesanyja nem mond igazat? Hogy tévedhetetlenül felismerte a szomorú valóságot: az élet gyorsan elröpül?

A nagy tér most csöndes és üres. Tűz a nap. A fiú bámulja a képeket. A ragyogó szemű, fürdőző nőről Anna jut eszébe. Szeme, szája, nyaka. A meztelen melle. A bőre illata. Ez érthető lenne. Úgy gondol rá, mint... Aki hozzá tartozik? Mint akik... Nem tudom. Ő se tudja. Tizennégy éves. Áll a mozi kirakata előtt, nézi a képeket. Látom őt, emlékszem rá, leírni mégis nehéz. Mert az egészre emlékszem, nem a részletekre. Az emlék zárt és kikezdhethetetlen, de az emlékezés töredékes. Egy bukszus illatából, egy légy döngéséből kell megidézmem a hőséget, arcomra hulló langyos esőcseppből a nyári zivatart... Milyen hát ez a fiú? Álmos és lomha, mégis mindig harcra kész. Enervált, aztán gyilkos indulat önti el. Egyszerre csüggedt és lázas álmodozó. Mindenkit bánt, mégis mindig ő sérül meg. Hiú. Önző. Csak magával törődik, aztán megkönnyezi a saját érzéketlenségét. Annyira butának érzi magát, hogy elborzad. Kibírhatatlan magányosságáról panaszkodik a barátainak. Büszkén gyűlöli magát és a világot, unja a gondolatait, arra vágyik, hogy kiszállhasson a fejéből, más agyat kér, hogy ne mindig arra kelljen gondolnia, amire gondol, mindegy, hogy mire gondol, vagy semmire se gondol... Szőke. Haja a nyakába lóg. A nadrágja legyen halványzöld kord farmer. Lee. Szakadt és kopott. Piros trikója legyen fakó a mosástól... Napsütés, vonuló felhők, a szikkadt sár szövevényes rajza... Mozdulatlan, poros csönd. Megállt az idő. Csak a felhők vonulnak rendületlenül. Vajon miért olyan nyomatékosak a felhők? A távlat miatt? Hogy az egészet egyben lássuk? A falut, a templomot, a kálváriát, az erdő alján megbújó kastélyt? A Lee farmert? A képeket? A nő pucér bőrén a habot? A mozi sarkánál szűk utca torkoll a térbe. Valaki közelít rajta. Kilép a napfényre. Megpillant. Elindul felém. Nem figyelek fel rá, a képeket bámulom. Három-négy évvel idősebb nálam. Könnyű zakó, kigombolt nyakú ing, csillogó, fekete nadrágszíj. Báró. Ez a beceneve. A rendes nevét nem tudom. Az apja még kastélyban született. Így beszél. Puhán, nesztelenül mozog. Mellettem két lépésre megáll. Nem érdekli a mozi, nem érdeklik a képek. Cigaretta vesz elő.

Pall Mall. Kipöccint egy szálát. Az öngyújtót egyetlen csuklórántással nyitja, és már gyúl is a láng. Zippo. Rajta az amerikai tengerészgyalogosok jelmondata: *FIRST TO FIGHT*. Rágyújt.

Az öngyújtó csattanására felocsúdok. Elfordítom a tekintetem a mozdonyról, a nőről, a lovasokról. Ránézek. Nyugodtan néz vissza, cigarettája füstjét lassan ereszti ki a száján, és az orrán újra beszívja. Fényes, sárga haját gondosan elválasztva hordja. Látásból ismerem. Vakmerő motoros hírében áll. Azt beszélik, éjszaka száguldozik az üres utakon, és nyaktörő mutatványokra képes az erdei ösvényeken. Nem szólok, végül ő unja el.

- Azt hiszed, vagy valaki? - kérdezi, és rögtön válaszol is. - Senki vagy. Jobb, ha tőlem tudod. A monokliddal együtt. Egy nagy nulla. Ahogy én is.

Számítottam rá, hogy egyszer összetalálkozunk, de hogy épp most? Azzal a kurva véraláfutással a szemem alatt. Nem szólok, visszafordulok a képek felé.

- Azt hiszed, komolyan vesz?

A ragyogó szemű nő igézően néz a koszos kirakatüvegen át, válla, nyaka pucér, mögötte széles bőrvön forgópisztoly lóg az ágy támlájáról. Egy bágyadt légy röpköd a zárt üveg mögött.

- Mit tennél meg érte?

A légy a nő szemére száll. Lábát összedörzsöli. A kirakat aljában kerges por szürkéllik, benne lehullott rajzszegek, hátukra fordult legyek, kiszáradt póklábak.

- Megtennéd ezt?... Nézz ide! Megtennéd ezt?

Nem nézek oda. Tudom, fél éve a bőrébe égette Anna nevének a kezdőbetűit. Cigarettával. A csuklójára. Jó nagy betűkkel. BA.

- Nézz ide! Aztán mondd meg, hogy megtennéd-e érte?

A szemébe nézek. Kék szeme van. Ártatlankék. Az orra tövében, bal oldalt, körömnyi sebtapasz. Akik ismerik, azt mondják, a gyárban kitépett onnan egy darabka húst a gép. Jól áll neki. Azt mondják, naponta cseréli. Minden reggel körömollóval levág egy darabka leukoplasztot. Szinte irigylem. Férfiasnak találom azt a darabka fehér tapaszt. Meg a motort is. De nem mutatom. A csuklójára pillantok. Elég ronda. Behegedt sebek egybeolvadó köröcskéi.

- Nem. Én nem tennék ilyet - mondom őszintén, és visszafordulok a kirakat felé. A légy a nő félig nyílt, nedves ajkán mocorog. Felröppen, neki az üvegnek, még a koppanást is hallani vélem.

- Én megtettem. És megteszem újra. Ugyanott. A begyógyult hegeken.

Nem érdekel. Mennék már. Tartok tőle. Azt is mondják róla, hogy kiszámíthatatlan. De nem akarom, hogy úgy tűnjön, menekülök. Hátat fordítok a kirakatnak. Bámulom a keréknyomokat, a gumik által felgyúrt sár szürkére száradt cirádáit.

- Megbasztad már?

Felnézek az égre, a futó felhőkre. Aztán rá. Tanácstalannak látszik, ahogy áll a mozi fala előtt, két ujjá közt a füstölő cigarettával. Nem látszik veszélyesnek. Inkább elhagyatottnak.

- Ne legyél tapló - mondom, és elindulok. Kettőt-hármat lépek, amikor utánam szól.

- Nem is köszönsz?

Megállok. Visszafordulok.

- Mit akarsz? - kérdezem tőle.

- Mindegy - mondja. - De köszönni azért még lehet. Nem haragszom rád. És rá sem.

Tényleg nem olyan, mint aki haragszik. Inkább, mint aki kibeszélne magából valamit. De én nem akarok beszélgetni.

- Szia - mondom, és újra elindulok.

- Ne gondold, hogy komolyan vesz. Az se számít, ha lefeküdt neked. Gyerek vagy még. Talán éppen ez érdekli. Talán el is hiszi, hogy szeret téged. Igen-igen, így kell lennie.

Nem állok meg, nem fordulok vissza. Tíz lépésre járhatok, amikor még utánam kiált.

- Nem haragszom rád! És rá sem!

*

Mindig úgy éreztem, hogy a görög dráma sűrű homálya lengi körül. Már akkor is, amikor még csak távolból imádtam. Sose láttam a szüleit. Vagy ha igen, nem tudtam, hogy ők azok. Valami végzetes, irtózatosságot keltő betegségre gyanakodtam. Ami gyógyíthatatlan, és a családban generációk óta öröklődik. Alkohol. Téboly. Hogy örült az apja. És nyomorék. Ágyhoz láncolt, tébolyult, nyomorék alkoholistá. Az anyját szelídnek képzeltem. Olyan, mint a lánya, csak idősebb. Sokat szenved a férje miatt.

Anna komoly lány volt. Csodáltam és rettegettem tőle. Hogy egyszer majd meg kell szólítanom, beszélgetnem kell vele. Nem láttam nevetni. Nem láttam futni. Kimérten járt a falu utcáin, mintha tíz évvel idősebb lett volna a koránál, és idősebb is volt, legalábbis a tapasztalatait tekintve. Mellette pont olyan éretlen kölyöknek éreztem magam, amilyen voltam is. Az első igazi szerelmem volt. Az első, aki megajándékozott azzal, hogy férfiként bánt velem. Szép volt. Nem azért, mert szépnak láttam: igazán szép volt. Mindenki számon tartotta. Tudtak róla a kisebbek, megbámulták a férfiak. Zárkózottnak tűnt, magányosnak és elérhetetlennek. Nem lófrált barátnőkkel, nem vihorászott a sulis előtt, nem bicajozott, nem láttam őt sem a könyvtárban, sem a moziban, azt hiszem, templomba se járt. Olykor feltűnt mellette egy-egy érettebb fiú, olyanok, akik nekem már férfinak tűntek. Kézen fogva csak a Báróval láttam, és amikor úgy tűnt, hogy ez a tekintélyes rivális végre elkotródott mellőle, megfontolatlanul, vagyis számomra is meglepetésszerűen megszólítottam őt a buszmegállóban. Korábban soha nem váltottunk szót, nem is köszöntünk egymásnak, mégis kedvesen válaszolt. A mosolyából, a hangjából tudtam, hogy minden a legnagyobb rendben van, a világ legtermészetesebb dolga, hogy megszólítom, hogy akarok tőle valamit, hiszen úgy vagyunk teremtve, hogy a fiúk akarnak valamit a lányoktól. Márpedig ha valaki, akkor ő lány, kész nő, aki készen áll arra, hogy az a fiú, aki hetek óta, hónapok óta legelteti rajta a szemét, aki az utcán, a buszmegállóban, a hentesüzletben bámulja, az végre összeszedi magát és megszólítja. Az indító mondatom ellenállhatatlan volt, ravasz és beugratós.

- Hová mész?

Egy fővárosi gyárat vagy hivatalt nevezett meg, de nem az volt az érdekes, hanem a mosoly, ami azt ígérte, „örökké szeretni foglak”, és a hang, amit addig csak a sulis udvarán vagy folyosóján csíptem el, és ami most egészen közélről egyenesen hozzám, kizárólag nekem szólt. Sötétkéék hangja volt. Kissé füstös és nyugodt.

- Ott dolgozik anyám.

Valami gyógyszert kellett odavinnie vagy elhoznia, mindegy volt, egyáltalán nem érdekelt, ha azt mondja, az apja mankóját kell gyertyákkal felékesítenie, azt se hallottam volna meg. Boldog voltam. Vagy inkább elragadtatott. Hogy hipp-hopp, milyen közel kerültem hozzá... kerültünk egymáshoz... Mennyi mindent megtudtam róla!

Például van neki anyja. Aki a Bartók Béla úton dolgozik. Szinte családtag vagyok! Ujjongott a lelkem, miközben azt is éreztem, hogy bárhogy alakul is... az a dolog... vele... a dolgunk... éreztem, hogy valaminek vége, valami végérvényesen eltűnik, más lesz az életem, és valami olyan veszi kezdetét, amire nem számítottam.

Nagy, barna szeme volt. Ahogy megszólítottam, rám nézett. Nem rebkent a tekintete, nem pillantott félre, de nem is meredt rám. Nézett. Magától értetődőn. Engem. Én meg igyekeztem, hogy ne csodáljam őt, ne felejtsem a tekintetem a szemén, az orrán, a száján. A fülén. Barna haján.

- Elkísérhetlek?

- Igen - mondta egy kis gondolkodás után. - De nem jöhetsz be.

Letaglózott a dolgok egyszerűsége. Magától értetődő volt, hogy nem mehetek be, de ahogy ezt mondta, hogy ki kellett mondania, az ismeretlen távlatokat nyitott. Azt jelentette, hogy akár be is mehetnék. Más körülmények közt. Holnap vagy holnapután, vagy egy év múlva. Mit tudom én, mikor. Bemehetnék a gyárba vagy hivatalba vagy akárhova, ahol az anyja dolgozik.

Elkísértem. A busz majdnem üres volt, és mi egymás mellett ültünk. Néha összeért a vállunk. Majd' kibújtam a bőrömből. Nyár volt, napsütéses késő délelőtt. Edzésre kellett volna mennem a fővárosba, a Margitszigetre, a sportuszodába, amit egyszerre imádtam és gyűlöltem. Tehetségesnek tartottak, az edzőm a korosztályomnál idősebbekkel indított a versenyeken. Ez hízelgett, de nehezen viseltem a kötöttséget, a hajnali és esti edzéseket, a buszozást a falu és a főváros közt. És gyűlöltem az uszodát. Nem a faltól falig tempózás végtelen egyhangúságát, hisz az agyam úszás közben is elkalandozott, Tutankhamon kincseire gondoltam, a Tordai-hasadékra, tarsolylemezekre, Messerschmitt és Spitfire vadászrepülőkre, máskor pedig olyasmivel készítettem magam nagyobb erőfeszítésre, hogy elképzeltem, egy gyönyörű indián lányért úszom az örvénylő folyóban, vagy éhes krokodilok üldöznek a Nílusban. Nem a munka riasztott. A síkos csempékből volt elegendő, taszítottak a nyálkás sarkok barna penészfoltjai, a páracsergős üvegfelületek, az öblös kakofónia a gigászi kupola alatt, az ordibálás és a visító sípok visszhangja, a párás és örökké fertőtlenítőtől bűzös levegő, és hogy a forró vizes medencében a nagyok örökké kínozzák a kicsiket.

Aznap nem mentem edzésre.

– Megvárhatsz, ha akarsz – nézett rám a kapunál. – Nem tart sokáig.

Rövid ujjú inget, kék színű kötött rövidnadrágot és barna mokaszint viselt. Ahogy távolodott a betonozott udvaron, hosszan bámultam utána a sorompó fölött. Nem lépett rövideket, nem lépett hosszúakat, nem sietett és nem ment lassan. Nem volt benne semmi kihívó, mégis maga volt a kihívás. Nem tudtuk levenni róla a szemünket. Én meg a portás.

Másnap ismét az anyjához buszozott. A megállóban vártam. Miután végzett, kéz a kézben sétáltunk a Feneketlen-tó körüli nagy parkban, és én azt hittem, a csönd bukás és vereség, így hát harci repülőgépekről, karibi kalózokról, Jacques Cousteau óceáni merüléseiről, csatahajómodellekről és a Great Western vitorlás gőzösről nyomtam a sódert neki, és ő hallgatta zokszó nélkül.

Mindig nyugodt volt. A tekintete, a mosolya, a hangja. És az a nyugalom biztató volt, kábító és andalító. Mégis nyugtalanított, ha nem voltam vele. Ha elképzelttem, hogy másé a türelme, az önuralma, a szelidsége.

A keze puha volt és meleg. Úgy fogta az enyémet, ahogy beszélt és ahogy járt: magától értetődően. Szombaton moziba mentünk. A délutáni előadásra, mert az estire a szülei nem engedték volna el. A poros, nagy faluban olyan volt ez, mintha ország-világ előtt kihirdettük volna, hogy összetartozunk. Amikor leoltották a villanyokat, átkaroltam, és ő azonnal, készségesen a vállamra hajtotta a fejét. A filmhíradó után, amikor a nagyfilm elkezdődött, a térdére tettem a kezem, hol ujjbeggyel érintettem a combja belső oldalát, hol meg széttárt ujjakkal, teljes tenyérrel élveztem a bőre tapintását, és amikor a rövidnadrág kurta és puha szára alá csúsztattam, nem toltta el a kezemet, nem tiltakozott, csak keresztbe tette a lábát, így kényszerítve mozdulatlanságra ünneplő ujjaim.

Nő volt. Egy nő szagaival, illataival, érintésével, puhaságával, figyelmével. Húsával és nedveivel. Titkaival, amik nem is voltak titkok, mert nem rejtegette őket, és amikre rá is kérdezhettem volna, de nem voltak rá szavaim. Nem beszélt róla, de elejtett szavaiból azt raktam össze, hogy az apja ágyhoz kötött beteg. Az anyjának is volt valami baja, amire különféle nehezen beszerezhető gyógyszereket szedett. Egy hét sem telt el azóta, hogy megszólítottam, amikor arra kért, másnap ne várjam a busznál, mert az anyja elkíséri, nőgyógyászati rendelésre

mennek. Életemben először mart belém, nem a féltés, hanem az önző kín, hogy valakit nem láthatok. Alkonyodott, hazafelé sétáltunk, a járdát szegélyező diófák lombja alatt ballagtunk kézen fogva, és már csak két sarokra voltunk a házuktól. Megálltunk. Egymással szemben. Hozzám simult. Térde, combja, ágyéka, hasa, melle. Ajka a nyakamban, a lehelete is, a haja az orromban és a számban. Akkor csókoztam rendesen először. Nyelve, nyála, forró lélegzete... Szédülten öleltem, kapaszkodtam belé. Amikor elengedtem, felnézett rám, a szeme könnyes volt. Ismét hozzám simult, aztán két tenyerébe fogta az arcomat, magához húzott és újra megcsókol. Csukott szemmel, hosszan, odaadóan, és én szinte lebegtem, ájultan úsztam abban a csókban, a női test, a nyál, a haj, a bőr illatában, a női kéz érintésében.

Eljött velem az erdőbe. Megkerültük a kilátót, megmutattam neki az elhagyott homokbányát, ahol régebben kővületek után kapirgáltam a haverjaimmal. Minden érdekelte, amiről meséltem, római legionáriusok, makedón falanx, Priamosz kincse, a Szent István csatahajó – de ő maga keveset beszélt. Csókolóztunk, és egyszer, amikor apai nagyszüleimék gyümölcsösében az ernyőként földig boruló ringlószilva lombjai alatt heverésztünk a fűben, megengedte, hogy félig-meddig levetköztessem. Félkönyéken támaszkodom, tenyerem a hasán, ujjbegyem a köldökében, ajkammal a szemhéját érintem, fülét, nyakát; szája a számat keresi, nyakamon érzem a nyála hűvösét. A mellére hajolok, szaporán veszi a levegőt, kezem a lába közé csúsztatom, és életemben először érzem, hogy ott, a vágásnál csupa lucsock a bugyi. Nedves lesz a kezem, és nem én vagyok ügyes, hanem szinte ő húzza magát tétova ujjaimra, zihál, megvonaglik, újra és újra megrándul, sóhajt, aztán magára húz, a két felhúzott combja közé... – Nem lehet – suttogja, és két kézzel fogja a fejemet, csókol és csókol, és azt suttogja – Nem lehet. Ne haragudj – és nem kérdem, miért nem, hanem elfogadom, hiszen magam sem számítottam rá, és amikor újra a számba csókol, megvonaglok én is, és ott a két lába közt elmegyek, bele a nadrágomba.

Sokat segített az anyjának. Talán az apja körül is voltak teendői, ezért gyakran nem ért rá. Előfordult, hogy azzal érkezett: „Ma csak egy óránk van.” Máskor az öreg Bihariék elvadult sziklakertjében, a lavórnyi tavacska partján ölelkeztünk a japán nád levelei közt megbújó padon, amikor azt mondta: „Mennem kell. Apám miatt. Anyám ma később ér haza.” Bevittem a kórházba is, ahol laktam. A kastélypark

római kövei közt, a díszlépcsőn, a gesztenyefás sétányokon felóvakodtunk az erdőszéli pavilonokhoz. Valaha, meleg nyári éjszakákon, ezekben a nyitott és szellős építményekben altatták a betegeket.

Akkoriban már egyiket sem használták, körbenötte őket az erdő, csak a kórház macskái és rókák csellengtek bennük. Meg mi, kórházi kölykök. Szerettük ezeket a vascsövekből és lemezekből épített, pirosra, sárgára, kékre mázolt házikókat. A zöld volt a kedvencem, mert tavasztól ősziig észrevehetetlenül bújt meg a lombban. Nyáron, ha átverekedtem magam a bozótban, jó volt elheverni a hűvös kőpadlón, tökéletes takarásban, benn az erdőben és mégsem. Csak a legközelebbi barátaimat vittem el oda, kiskamaszkoromban ott tárgyaltuk meg a legfontosabb és legnehezebb ügyeket, Erdélyt és a határon túl élő magyarokat, vagy az ötvenhatos forradalmat, amikről akkoriban nem szabadott beszélni, és persze ott tárgyaltuk meg a lányokat is. Ha nem volt mit mondanunk, cigarettáztunk, bámultuk az indák és levelek szecessziós függönyként aláhulló szövevényét, ahogy a napfény átvilágítja a leveleket, hallgattuk az eső dobolását a lemezfedeleken.

Nem szerette a kórházat. A kastély és a park lenyűgözte, de nem tudta élvezni: félt, hogy elkap valami fertőzést. Ahogy a növények élőfüggönyén át behatoltunk a pavilon tágas, félhomályos derengésébe, mégis megfélemedt magáról, úgy bújt hozzám, ahogy addig sosem.

- Most kéne meghalni - súgta a fülemben. - Mese. Olyan ez az egész.

Tényleg olyan volt. A meleg nyár, a bogarak döngése, meztelen melle a markomban, pucér fenéke a másik tenyerem alatt, a fenyőillat, a gerlek burukkolása, csorgó könnye a nyakamban, és ahogy puha kezébe veszi herkulesi merevedésemet.

*

Az erdei pavilonbeli délutánt követően már csak egyszer találkoztam Annával. Másnap, a megbeszélte időben kiszaladt hozzám a házukból.

- Nem maradhatok - nyomott a számra egy pusztit. - Kísérj el a gyógyszertárba.

A régi malom előtt csókolt meg utoljára, a villámsújtott jegenye alatt. Úgy éreztem, kapaszkodik belém. Fáj, ahogy a húsemba markolt. Véraláfutásos kis félholdak: a körmei nyomai még este is kéklettek a derekamon.

- Szeretlek - suttogta a nyakamba csimpaszkodva, és hiába próbáltam kényszeríteni, arcát az arcomhoz szorította, nem engedte, hogy a szemébe nézzek. - Szeretlek, szeretlek, szeretlek - suttogta a fülembé, és én magamhoz öleltem, élveztem a nyelvét a számban, a leheletét, a szuszogását, és ahogy a tudóm megtelt a teste édeskés cukrászda illatával, úgy megszüdültem, hogy ha nem nyitom ki a szemem, elvágódtunk volna. Szárazra pöndörödött levél hullott pörögve a hajára, és az utca túloldalán koslató kölyök gúnyosan vigyorgott felém.

Másnap nem találkoztunk, mert versenyre mentem. Péntek volt, olyan döglesztő hőség, amiben az állatkerti víziló ki sem dugja az orrát a medencéjéből. Nem volt kedvem úszni, ráadásul az edzőm megint jóval idősebbek közt indított. „Nincs esélyed - próbált felpaprikázni. - Ezek a nagy lovak akkor is megvernének, ha amputálnánk az egyik lábukat. Magadnak ússz, ne törődj semmivel!” Nem érdekelt a verseny, de gyűlölök veszíteni, így aztán úgy úsztam a selejtezőben, mint akit kannibálok üldöznek, a döntőben pedig már győzni akartam. Azt képzeltem, Anna magából kifordulva visít a lelátón, és a beteg, kedélytelen apja is tombolva buzdít. A testem megnyúlt, a víz készségesen simult hozzám, a medence fenekén a hullámtört napfény ezernyi késpengéje villódzott. Második lettem, és az örömeimet nem az rontotta el, hogy az ezüst mellé begyűjtöttem egy monoklit is a szemem alá. A győzelem mámorában lebegtem a kisedence forró vizében, amikor a partról egy idősebb fiú, egyike az esélyeseknek, akiket lehajráztam, mosolyogva intett, és amikor kikönyököltem a medence szélére, minden ceremónia nélkül behúzott egyet. Másnapra paradicsomszínűre, harmadnapra érett szilvakékre színeződött a duzzanat a bal szemem alatt. Orvosnő anyám csak rápillantott, nemigen törődött az ilyesféle könnyebb sérüléseimmel, apai nagyanyám viszont feldúltan keringett körülöttem - „Korbácsot érdemelne. Hát sportember az ilyen? Egyesével kaparnám ki az összes szemét.” -, és megpróbált rábeszélni, hogy kötözzünk nyers marhahúst a zúzott felületre. De az örömeimet nem a monokli rontotta el, hanem az a tragédia, amitől napokig kedvetlenül kóvályogtam, és aminek hatására végérvényesen eldöntöttem, hogy abbahagyom az úszást. Szörnyű volt, elviselhetetlen, hogy amíg én a forró, barna vízben lebegtem és a pára klórszagú felhőin át a nyári eget bámultam szerelmesen, addig a szomszédos műugró medencében, szinte karnyújtásnyira tőlem, megfulladt egy tízéves gyerek. Azt

játszották, amit mi is sokszor játszottunk, amíg kicsik voltunk, hogy ki tud lemerülni az öt méteres, világoskék mélységbe, és ki bírja a legtovább odalent. Az áldozat egy hirtelenszöke fiú volt, akit néhány hónappal korábban kimentettem kínzói karmai közül, és attól fogva szégyenlősen vagy lelkesen mosolyogva, de mindig köszönt nekem. Az edzőnktől később úgy hallottuk, a fürdőnadrágja akadhatott bele a medence leeresztő szerkezetébe. A délutáni versenyeket lefűjták, a nézőket és a versenyzőket kiterelték az uszodából, én pedig nem mentem egyből haza, hanem kibandukoltam a szigetről, átkutyagoltam a Margit hídon Budára, elgyalogoltam a rakparton a Lánchídig, onnan pedig fel a Várba. A második világháborúban rommá lőtt királyi palota oldalában kötöttem ki, a Turul kiterjesztett szárnyai alatt, a fal egyik szédítő magas támpilléren, ahová olyankor másztam ki, ha valami bántott. Ott gubbasztottam egész délután. Az évszázados fal küklopszi köveinek vettem a hátam, bámultam a Víziváros házfödeleit, a lomha vízen úszó hajókat, a túlparti várost, a messzi dombokat, és arra gondoltam, hogy ezek a kövek itt voltak száz éve is, itt voltak ötszáz éve is, amikor Kolumbusz felfedezte Amerikát, és az alattam hömpölygő folyóhoz meg ezekhez az ősi kövekhez képest mi egy emberi élet, az enyém vagy másé, akár Annáé is, meg azé a nevetős, szöke kölyöké, akit nem is ismertem, csak annyira, amennyire a nagyobbak figyelemre méltatják a kisebbeket, vagyis semennyire, és aki magára hagyva küzdött az életéért tőlem tíz méterre a másik medencében.

Mire hazaértem, alkonyodott. Anyám alakja a nyitott ajtó keretében, mögötte a tévé vibráló fényében fürdő, félhomályos lakás. Arcán az aggodalom éleit megkönnyebbülés oldja. Nem szól. Megölel, élém teszi a kórházi étkezdéből hozott vacsorát. A híradóból már értesült a tragédiáról. „Ismerted?” Bólintok, és ő nem kérdez többet, én meg hálás vagyok, hogy hallgathatok, és elvonulok a szobámba.

Szombaton délig hevertem az ágyban, és miután kikászálódtam, nyakamba akasztottam Kormos pórázát, és elmenekültem otthonról. Sötétedésig jártuk az erdőt, mintha abból a céltalan, értelem nélküli világból akartam volna kigyalogolni, amiben – úgy éreztem – nem fogom és nem is akarom megtalálni a helyemet. Amikor este hazaevett a fene, a lakás üres volt. Apám gyakran maradt éjszakára a városban, valamelyik klubban, vendéglőben vagy színházi büfében váltotta a világot a festő, színész és író cimboráival, anyám pedig ügyelt. Egy

cédula várt a konyhaasztalon, és egy nagy tál császármorzsa. „Kisfiam, anyád büszke rád. Ezt az ezüstért kapod. Apád valami jutalompénzt is emlegetett. Majd emlékeztess rá, ha egyszer hazatálál. Egyél, mert nagyanyád megnyúz engem; a fejébe vette, hogy éheztelek, és hogy csörömpölnek a bordáid. Kisfiam, ne hagyj cserben, egyél szépen!”

Vasárnap arra ébredtem, hogy a csontjaimban, az izmaimban is Anna hiánya fáj. Elhatároztam, hogy mondok neki valamit. Amit addig nem mondtam. Annyira lefoglalt az érzés újdonsága, hogy nem fogalmaztam meg még magamnak sem.

Azt a vadnyugati filmet nem néztük meg azon a régi vasárnapon, mert Anna estére halott volt. Hogy délután miért ült fel a Bátor motorjára, sohasem tudom meg. Ahogy azt sem, hogy szeretett-e. A temetésére nem mentem el. Szikrázóan napsütéses júliusi nap volt, és én kora hajnaltól alkonyatig az erdőt bújtam a kutyával. Sokáig haragudtam rá, de jóval több időbe telt, míg magamnak megbocsájtottam.

Neurovegetatív disztópia, 2018